

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 26S/29/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4019200187
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Erik Németh
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4019200187.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Erika Németha a členov senátu JUDr. Pavla Pileka a JUDr. Lenky Kostolanskej, v právnej veci žalobcu: Cavo Automotive Slovakia s.r.o., so sídlom Dolné Hony 9, Nitra, IČO: 36 553 387, zastúpený: Advokátska kancelária SEMANČÍN & PARTNERS s. r. o., so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 50 567 942, proti žalovanému: Inšpektorát práce Nitra, so sídlom Jelenecká 49, Nitra, o správnej žalobe proti opatreniu žalovaného (protokol o výsledku inšpekcie práce) č. INA-4-49-2.3/P-E24, A25 - 19 zo dňa 01.02.2019 v znení dodatku č. 1 zo dňa 08.02.2019, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu **z a m i e t a** .
- II. Súd žalovanému náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

odôvodnenie:

I. Stručný priebeh administratívneho konania
a stručné zhrnutie napadnutého opatrenia
(protokolu o výsledku inšpekcie práce v spojení s dodatkom č. 1)

1. Správny súd zo žalovaným predloženého administratívneho spisu, vedeného v administratívnom konaní, v ktorom bolo vydané správnu žalobou napadnuté opatrenie žalovaného (protokol o výsledku inšpekcie práce č. INA-4-49-2.3/P-E24, A25-19 z 01.02.2019 v spojení s dodatkom č. 1 z 08.02.2019), zistil priebeh administratívneho konania, ktorého stručný priebeh uvádza v nasledovných bodoch:

2. Žalovaný vykonal u žalobcu ako zamestnávateľa a kontrolovaného subjektu inšpekciu práce podľa § 7 ods. 3 písm. a) zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce (ďalej aj len „zákon o inšpekcii práce“).

3. Žalovaný z vykonanej inšpekcie práce podľa § 13 ods. 2 a § 14 ods. 1, 2 a 4 zákona o inšpekcii práce vyhotovil protokol o výsledku inšpekcie práce (č. INA-4-49-2.3/P-E24, A25-19 z 01.02.2019) (ďalej aj len ako „protokol“). Z podstatného obsahu protokolu vyplývajú nasledovné skutočnosti:

3.1. Žalovaný vykonal inšpekciu práce u kontrolovaného subjektu - žalobcu ako zamestnávateľa. Inšpekcia bola zameraná na dodržiavanie pracovnoprávných predpisov a zákazu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania.

3.2. Preverovaným obdobím, vo vzťahu ku ktorému žalovaný vykonal inšpekciu práce, boli mesiace 12/2018 a 1/2019. Žalovaný v protokole uviedol zoznam kontrolovaných dokladov, ktoré mu žalobca predložil. Kontrolovanými zamestnancami bol T. W., P. Q., D. M. a J. S.. Inšpekcia bola vykonaná na prevádzke F. S. 9 v N..

3.3. V časti protokolu, týkajúcej sa zistených nedostatkov (časť B. protokolu), žalovaný uviedol v rámci jedného bodu (bod 1. v rámci časti B. protokolu) zistené nedostatky. Týmto sú, že žalobca ako zamestnávateľ v pracovných zmluvách zamestnancov - P. Q., D. M., J. S. neuviedol okrem náležitosti podľa odseku 1 aj ďalšie pracovné podmienky, a to výplatný termín, pracovný čas, výmeru dovolenky a dĺžku výpovednej doby a že v pracovnej zmluve zamestnanca T. W. neuviedol okrem náležitostí podľa odseku 1 aj ďalšie pracovné podmienky, a to výplatný termín a dĺžku výpovednej doby, čím porušil § 43 ods. 2 Zákonníka práce.

3.4. Na základe zistených nedostatkov inšpektori práce podľa § 12 ods. 2 písm. b) zákona o inšpekcii práce nariadili žalobcovi zistený nedostatok odstrániť v lehote do 7 dní od prevzatia protokolu.

3.5. Inšpektori práce ďalej podľa § 14 ods. 2 zákona o inšpekcii práce uložili žalobcovi povinnosť:
- prijať opatrenia na odstránenie zistených porušení predpisov a ich príčin bezodkladne od prevzatia protokolu a
- doručiť žalovanému písomnú správu o splnení opatrení na odstránenie zistených porušení predpisov a ich príčin a o odstránení nedostatkov v lehote 3 dní po uplynutí lehoty na ich odstránenie.

3.6. Obsah protokolu bol podľa jeho záverečnej časti prerokovaný so žalobcom dňa 01.02.2019, v ktorý deň ho žalobca aj prevzal, čo vlastnoručne podpisom potvrdil v protokole.

3.7. V závere protokolu bol žalobca okrem iného poučený o práve k zisteným nedostatkom vyjadriť sa v lehote 4 pracovných dní od doručenia protokolu.

4. Dňa 08.02.2019 bolo žalovanému doručené vyjadrenie žalobcu k uvedenému protokolu o výsledku inšpekcie práce, datované dňom 06.02.2019, v ktorom žalobca navrhol, aby žalovaný vypustil z protokolu bod B.1.

5. V nadväznosti na to žalovaný dňa 08.02.2019 podľa § 14 ods. 3 písm. a) zákona o inšpekcii práce vyhotovil dodatok č. 1 k uvedenému protokolu o výsledku inšpekcie práce (číslo INA-4-49-2.3/P-E24,A25-19 z 01.02.2019) (ďalej aj len ako „dodatok“, „dodatok č. 1“, „dodatok k protokolu“). Z podstatného obsahu dodatku k protokolu vyplývajú nasledovné skutočnosti:

5.1. Žalovaný v dodatku, v časti označenej ako stanovisko inšpektora práce k vyjadreniu žalobcu, uviedol, že zamestnávateľ je povinný v pracovnej zmluve okrem dohodnutých podstatných náležitostí uviesť aj ďalšie pracovné podmienky, a to výplatný termín, pracovný čas, výmeru dovolenky a dĺžku výpovednej doby. V prípade, ak sú tieto podmienky dohodnuté v kolektívnej zmluve, tak zamestnávateľ uvedie odkaz na ustanovenia kolektívnej zmluvy. To zamestnávateľ v danej veci nesplnil, keďže u kontrolovaných zamestnancov neboli v pracovných zmluvách uvedené odkazy na jednotlivé ustanovenia (články) kolektívnej zmluvy.

5.2. Žalovaný ďalej poukázal tiež na to, že inšpekcia práce bola vykonaná na iných zamestnancoch a za iné obdobie, než bola vykonaná v predchádzajúcom prípade. Žalovaný nemal žiadny dôvod na nevykonanie tejto inšpekcie práce.

5.3. V závere uvedeného dodatku žalovaný preto uzavrel, že bod č. 1 (protokolu) zostáva v platnosti.

6. Po doručení dodatku č. 1 k protokolu žalobcovi tento podal k nemu vyjadrenie zo 04.03.2019, doručené žalovanému 05.03.2019. Vo vyjadrení žalobca navrhoval, aby žalovaný vypracoval nový dodatok k protokolu, zrušil ním bod B.1. protokolu a prerokoval ho so zamestnávateľom a umožnil mu vyjadriť sa k nemu.

7. Na uvedené vyjadrenie žalobcu z 04.03.2019 reagoval žalovaný prípisom z 08.03.2019, v ktorom po opise priebehu výkonu inšpekcie práce poukázal na to, že protokol bol ukončený dodatkom č. 1 k nemu zo dňa 08.02.2019.

II. a/ Podstatné zhrnutie skutkových a právnych argumentov

žalobcu

8. Žalobca sa správnou žalobou doručenu správnemu súdu dňa 12.04.2019 domáhal vo veci samej zrušenia napadnutého opatrenia žalovaného v znení dodatku č. 1, označených v záhlaví (body 3., 5. odôvodnenia) a vrátenia veci žalovanému na ďalšie konanie. Žalobca svoj žalobou uplatňovaný nárok založil na nasledovných žalobných dôvodoch, vymedzených v žalobných bodoch:

8.1. Žalobný bod 1/ žalobca založil na neprerokovaní dodatku so žalobcom a na neposkytnutí možnosti vyjadriť sa k dodatku.

8.1.1. Bližšie ho odôvodnil poukazom na ustanovenie § 13 ods. 2 zákona o inšpekcii práce, ktoré stanovuje povinnosť inšpektora práce prerokovať protokol o výsledku inšpekcie práce so zamestnávateľom a na § 14 ods. 3 písm. a) zákona o inšpekcii práce, podľa ktorého je dodatok k protokolu súčasťou protokolu. Z týchto ustanovení vyvodil, že dodatok k protokolu nemôže mať odlišný právny režim prerokovania oproti samotnému protokolu.

8.1.2. Na podporu svojej žalobnej argumentácie poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 15S/20/2017, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 14S/150/2015 zo 16.06.2016.

8.1.3. Žalovaný bol podľa žalobcu súčasne povinný umožniť mu vyjadriť sa k dodatku. Tým, že tak neurobil, bola žalobcovi odopretá možnosť obhajovať svoje práva a právom chránené záujmy. Tento postup žalovaného, ako aj jeho postup spočívajúci v neprerokovaní dodatku k protokolu so žalobcom je rozporný so základným pravidlom správneho konania, ustanoveným v § 3 ods. 2 Správneho poriadku, ktoré s poukazom na uznesenie NS SR sp. zn. 8Sžo/19/2014 z 30.09.2015 vzťahuje aj na postup podľa § 12 ods. 2 zákona o inšpekcii práce.

8.2. Žalobný bod 2/ vymedzil žalobca tým, že žalovaný neuviedol v dodatku vyjadrenie k protokolu a ani svoje stanovisko k nemu.

8.2.1. Ustanovenie § 14 ods. 3 písm. a) zákona o inšpekcii práce stanovuje inšpektorovi práce povinnosť po posúdení písomného vyjadrenia kontrolovaného subjektu vyhotoviť dodatok k protokolu, v ktorom uvedie toto vyjadrenie a svoje stanovisko k nemu.

8.2.2. Z obsahu dodatku je však v danej veci zrejmé, že vyjadrenie k protokolu v ňom vôbec nie je obsiahnuté a súčasne že žalovaný vyjadrenie k protokolu riadne neposúdil, keďže v dodatku neuviedol svoje stanovisko k tomuto vyjadreniu. Žalovaný sa totiž nevysporiadal s argumentáciou žalobcu ohľadom účelnosti uvádzania číselného označenia konkrétnych ustanovení kolektívnej zmluvy v pracovných zmluvách zamestnancov. V tejto súvislosti žalobca poukázal na právne vety o inštitúte dodatku k protokolu o vyšetrení príčin pracovného úrazu, obsiahnuté v uznesení NS SR sp. zn. 8Sžo/19/2014.

8.2.3. Žalobca ďalej zo skutočnosti, že dodatok k protokolu žalovaný vyhotovil len deň po tom, ako mu bolo doručené vyjadrenie k protokolu, vyvodil, že žalovaný si vytvoril zjavne definitívny právny názor bez toho, aby dal žalobcovi akúkoľvek možnosť obhajovať svoje práva a právom chránené záujmy prostredníctvom vyjadrenia k protokolu.

8.2.4. Žalovaný sa v dodatku nevysporiadal ani s námietkami žalobcu o tom, že jediným účelom vykonanej inšpekcie práce bola kontrola plnenia opatrení uložených žalobcovi v rámci predchádzajúcej inšpekcie, ktorá bola podľa žalobcu vykonaná v rozpore s platnou právnou úpravou. Tvrdenie žalovaného, že inšpekcia práce bola vykonaná na iných zamestnancoch a za iné obdobie ako pri predchádzajúcej inšpekcii práce pochybnosti žalobcu nevyvracajú. Aj kontrola pracovných zmlúv zamestnancov - P. Q., D. M., J. S. a T. W. v rámci tejto inšpekcie práce bola nepochybne zameraná na overovanie toho, či v pracovných zmluvách zamestnancov žalobcu došlo k zmene, pokiaľ ide o uvádzanie číselného označenia konkrétnych ustanovení kolektívnej zmluvy upravujúcich výplatné termíny, pracovný čas, výmeru dovolenky a dĺžku výpovednej doby.

8.3. Žalobný bod 3/ žalobca vymedzil tým, že závery protokolu a dodatku sú založené na nesprávnych skutkových zisteniach a právnom posúdení kontrolovaných skutočností.

8.3.1. Žalobca v rámci tohto žalobného bodu uviedol svoje námietky k bodu B.1. protokolu, v ktorom žalovaný konštatoval zistené nedostatky.

8.3.2. Vo vzťahu k zamestnancom Q., M. a S. žalobca poukázal na § 43 ods. 3 Zákonníka práce, podľa ktorého ak sú výplatné termíny, pracovný čas, výmera dovolenky a dĺžka výpovednej doby dohodnuté v kolektívnej zmluve, stačí v pracovnej zmluve uviesť odkaz na ustanovenia kolektívnej zmluvy. Pokiaľ ide o uvedené pracovné podmienky, z pracovných zmlúv príslušných zamestnancov jednoznačne vyplýva, že tieto pracovné podmienky sú určené v podnikovej kolektívnej zmluve žalobcu. Podniková kolektívna zmluva uzatvorená medzi žalobcom a Základnou organizáciou Integrovaného odborového zväzu Ernst Keller Slovakia, s.r.o. dňa 19.12.2016, ktorá je platná na obdobie od 01.01.2017 do 31.12.2021 (ďalej aj len „kolektívna zmluva“, „kolektívna zmluva z 19.12.2016“) upravuje splatnosť mzdy a výplatu mzdy v čl. 5 kapitoly IV., pracovný čas v čl. 5 kapitoly III., výmeru dovolenky v článku 8 kapitoly III. a dĺžku výpovednej doby v čl. 2 kapitoly III.

8.3.3. Vo vzťahu k zamestnancovi W. žalovaný namietal, že v jeho pracovnej zmluve nie sú uvedené výplatné termíny a dĺžka výpovednej doby. Tak, ako vo vzťahu k ostatným trom zamestnancom, tak ani v tomto prípade žalobca so závermi žalovaného nesúhlasí, keďže z predmetnej pracovnej zmluvy je zrejmé, že dané pracovné podmienky sú určené v kolektívnej zmluve, a to v ustanoveniach už uvedených v časti týkajúcej sa zvyšných troch zamestnancov, v ktorých pracovných zmluvách boli zistené nedostatky.

8.3.4. Zákonník práce nevyžaduje, aby v pracovných zmluvách zamestnancov uvádzal číselné označenia konkrétnych ustanovení kolektívnej zmluvy upravujúcich výplatné termíny, pracovný čas, výmeru dovolenky a dĺžku výpovednej doby. To podľa žalobcu vyplýva aj zo samotného jazykového znenia § 43 ods.3 Zákonníka práce, ktorý neobsahuje prívlastok „príslušné“ ustanovenia kolektívnej zmluvy, ktoré by toto ustanovenie obsahovalo v prípade, ak by zákonodarca požadoval od zamestnávateľov, aby uvádzali v pracovných zmluvách odkazy na konkrétne ustanovenia kolektívnych zmlúv.

8.3.5. Kolektívna zmluva je navyše prístupná všetkým zamestnancom žalobcu k nahliadnutiu. Predmetné pracovné podmienky sú upravené v samostatných ustanoveniach kolektívnej zmluvy, ktoré sú pre lepšiu prehľadnosť zreteľne označené nadpisom. Zamestnanci nemôžu mať najmenšie pochybnosti o tom, ktoré časti a ktoré konkrétne ustanovenia kolektívnej zmluvy upravujú ich jednotlivé nároky a pracovné podmienky.

8.4. Posledný žalobný bod 4/ žalobca založil na tom, že uložené opatrenia nespĺňajú požiadavku materiálnej vykonateľnosti.

8.4.1. Tento žalobný bod žalobca bližšie odôvodnil tým, že opatrenia (uložené v protokole) sú neurčité a nezrozumiteľné, keď z nich žalobcovi nie je zrejmé, aké konkrétne úkony od neho žalovaný požaduje.

8.4.2. Na podporu tohto žalobného bodu žalobca poukázal na uznesenie NS SR sp. zn. 8Sžo/19/2014, z ktorého vyplýva požiadavka na to, aby opatrenie bolo formulované jednoznačne, teda spĺňalo podmienku materiálnej vykonateľnosti a ďalej na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 21S/127/2013 zo 16.04.2014.

8.4.3. Žalovaný v danej veci ponechal voľbu konkrétnych opatrení na úvahe žalobcu, v dôsledku čoho podľa žalobcu tieto opatrenia nespĺňajú požiadavku materiálnej vykonateľnosti. Z hľadiska právnej istoty je pritom nevyhnutné, aby správny orgán pri ukladaní právnej povinnosti presne špecifikoval právnu povinnosť kontrolovaného subjektu, t. j. aby presne vymedzil, aké konkrétne opatrenia má tento subjekt prijať, čo podľa žalobcu vyplýva aj z § 14 ods. 2 písm. b) zákona o inšpekcii práce. Ak existuje viacero alternatív splnenia povinnosti, je potrebné, aby ich správny orgán označil.

8.4.4. Všeobecne formulované uložené opatrenie, spočívajúce v nariadení odstránenia identifikovaných nedostatkov a v uložení povinnosti odstrániť príčiny zistených nedostatkov vyvoláva priestor pre svojvôľu žalovaného, keďže žalobca nemá právnu istotu v tom, či prijaté opatrenia bude žalovaný považovať za dostatočné.

II. b/ Podstatné zhrnutie vyjadrenia žalovaného

9. K žalobe sa vyjadril žalovaný, ktorý navrhol, aby správny súd žalobu zamietol. K nedôvodnosti jednotlivých žalobných dôvodov uviedol v podstate nasledovné:

9.1. Spoločne k žalobnému dôvodu 1/ a 2/:

9.1.1. Dodatok k protokolu sa vyhotovil až po vyjadrení žalobcu ako zamestnávateľa, a teda po prerokovaní protokolu. Zákon neukladá žalovanému povinnosť prerokovať so žalobcom aj dodatok k protokolu. Túto povinnosť nemožno vyvodiť ani zo skutočnosti, že dodatok k protokolu je súčasťou protokolu. Podporne žalovaný poukázal na rozsudky Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6S/62/2017 z 08.03.2018, Krajského súdu v Nitre sp. zn. 11S/36/2018 z 31.10.2018 a sp. zn. 11S/206/2017 z 31.10.2018.

9.1.2. Žalovaný v danej veci po posúdení vyjadrenia žalobcu ako kontrolovaného subjektu vyhotovil dodatok a v tomto dodatku súčasne uviedol odkaz na vyjadrenie žalobcu zo 06.02.2019, a keďže tento dodatok a jeho obsah je súčasťou protokolu, tak samotný odkaz v dodatku na vyjadrenie je súčasťou protokolu, a preto jeho znenie nahrádza len uvedením a špecifikovaním tohto vyjadrenia.

9.1.3. Dodatok obsahuje stanovisko inšpektora práce k danému vyjadreniu, a teda vyjadrením žalobcu sa inšpektor zaoberal.

9.1.4. Právny poriadok neobsahuje obmedzenie, aby pri výkone inšpekcie práce nemohlo byť konštatované porušenie rovnakého právneho predpisu ako pri predchádzajúcom výkone inšpekcie práce, ak k jeho porušeniu skutočne došlo. V tomto prípade bolo konštatované porušenie právneho predpisu u odlišných zamestnancov ako v prípade predchádzajúcej inšpekcie práce.

9.2. K žalobnému dôvodu 3/:

9.2.1. Samotná skutočnosť, že žalobca sa so záverom uvedeným v protokole a v dodatku nesúhlasí, nespôsobuje sama o sebe ich nezákonnosť. V protokole v znení dodatku uvedený zistený nedostatok vychádza z posúdenia žalobcom predložených podkladov a vyjadrení počas výkonu inšpekcie práce.

9.2.2. V bode 1. protokolu v znení dodatku bolo konštatované porušenie ustanovenia § 43 ods. 2 Zákonníka práce. Žalobca tvrdí, že ďalšie pracovné podmienky boli dohodnuté v kolektívnej zmluve v zmysle § 43 ods. 3 Zákonníka práce. K tomu žalovaný uviedol, že v kontrolovaných pracovných zmluvách nebola splnená podmienka odkazu na kolektívnu zmluvu, keďže odkaz má smerovať na konkrétne ustanovenie kolektívnej zmluvy, čo v tomto prípade splnené nebolo.

9.2.3. Zákon ustanovujúci obsah protokolu neukladá žalovanému povinnosť popisovať závery právneho posúdenia veci a jemu predchádzajúce úvahy, ktorými sa pri hodnotení zistenej skutočnosti - nedostatku spočívajúceho v porušení právneho predpisu riadil. Protokol a jeho dodatok nemajú náležitosti rozhodnutia. V rámci výkonu inšpekcie práce sa primárne zisťuje dodržiavanie právnych predpisov, čomu zodpovedá obsah protokolu, ktorého nosnou časťou sú zistené porušenia predpisov alebo záväzkov z kolektívnych zmlúv (zistené nedostatky).

9.3. K žalobnému dôvodu 4/:

9.3.1. Inšpektori práce v znení dodatku podľa § 12 ods. 2 písm. b) zákona o inšpekcii práce nariadili v bode 1. odstrániť zistený nedostatok a podľa § 14 ods. 2 tohto zákona uložili žalobcovi ako zamestnávateľovi povinnosť prijať opatrenia na odstránenie zistených porušení predpisov a ich príčin a doručiť žalovanému písomnú správu o splnení opatrení.

9.3.2. Námietka chýbajúceho uvedenia konkrétnych opatrení, ktoré má žalobca prijať, je nedôvodná, pretože takúto povinnosť žalovanému zákon neukladá. Nie je povinnosťou inšpektorov práce nájsť za žalobcu konkrétny spôsob, ako odstrániť zistený protiprávny stav, resp. aké má prijať opatrenia na

predchádzanie zisteného nedostatku do budúcnosti. Úlohou správneho orgánu je následná kontrola, či použitý spôsob odstránenia nedostatku, resp. prijatia opatrenia neodporuje právnym predpisom a či jeho výsledkom je odstránenie protiprávneho stavu. Inšpekcia práce kontroluje teda výsledok, ktorým je odstránenie zisteného protiprávneho stavu a nie spôsob, ktorým bol protiprávny stav odstránený, a ktorý je na rozhodnutí zamestnávateľa.

9.3.3. Na podporu svojich tvrdení žalovaný poukázal na rozsudok NS SR sp. zn. 10Sžk/19/2017 z 30.05.2018. V prejednávanej veci ide pritom o obdobný prípad, kedy boli žalobcovia v protokole v znení dodatku uložené opatrenia zo strany inšpektora práce, aby nedostatok uvedený v protokole v znení dodatku v budúcnosti neopakoval. Nedostatok v protokole v znení dodatku je dostatočne identifikovaný. Je na samotnom žalobcovi, aké opatrenia si sám určí, aby sa v budúcnosti vyhol takémuto porušeniu.

II. c/ Podstatné zhrnutie žalobnej repliky

10. K vyjadreniu žalovaného podal žalobca žalobnú repliku. V nej žalobca zotrval na žalobnom návrhu uvedenom v správnej žalobe a v rámci toho obsahu žalobnej repliky, ktorý nebol založený len na zopakovaní obsahu už uvedeného v správnej žalobe, žalobca v podstatných častiach uviedol:

10.1. Vo vzťahu k povinnosti žalovaného prerokovať so žalobcom aj dodatok k protokolu poukázal žalobca aj na rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 15S/20/2017 (nenapadnutý kasačnou sťažnosťou), vydaný vo veci s totožnými účastníkmi konania ako v tejto veci. V uvedenej veci sa Krajský súd v Nitre stotožnil s právnym názorom žalobcu o tom, že postup spočívajúci v neprerokovaní dodatku k protokolu s kontrolovaným subjektom, je v rozpore so zákonom o inšpekcii práce. V tejto súvislosti zdôraznil žalobca princíp legitímnych očakávaní, v dôsledku ktorého žalobca očakáva rovnaké rozhodnutie o danej právnej otázke aj v tejto veci.

10.2. Žalobca sa nestotožňuje s tvrdením žalovaného, že postačuje, aby žalovaný v dodatku k protokolu uviedol len odkaz na vyjadrenie k protokolu, keďže takýto postup je v rozpore s § 14 ods. 3 písm. a) zákona o inšpekcii práce.

10.3. Žalobca poukázal tiež na to, že kontrolovaný subjekt musí mať možnosť napadnúť závery uvedené v protokole o výsledku inšpekcie práce aj z dôvodu nesprávneho skutkového a právneho posúdenia ešte pred prípadným na výkon inšpekcie práce nadväzujúcim administratívnym konaním.

III. Zhrnutie ďalšieho priebehu konania

11. Žalovaný procesné právo podať žalobnú dupliku k žalobnej replike nevyužil.

12. Správny súd vo veci rozhodol podľa § 107 ods. 2 SSP bez jej prejednávania na pojednávaní, keď na nariadenie pojednávania neboli splnené podmienky ustanovené v § 107 ods. 1 SSP.

13. Správny súd preto podľa § 137 ods. 4 SSP oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu v lehote najmenej piatich dní pred jeho vyhlásením.

13.1. Keďže pri vyhlasovaní rozsudku dňa 05.11.2020 bol prítomný len senát a zapisovateľka, správny súd rozsudok podľa § 137 ods. 3 veta druhá SSP vyhlásil vyvesením jeho skráteného písomného vyhotovenia bez odôvodnenia na úradnej tabuli súdu po dobu 14 dní.

IV. Posúdenie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov účastníkov konania a ich vyhodnotenie, právne posúdenie veci

14. Krajský súd v Nitre ako vecne a miestne príslušný správny súd (§ 19 v spojení s § 10 a § 13 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok - ďalej len „Správny súdny poriadok“ alebo „SSP“), konajúci v senáte o všeobecnej správnej žalobe žalobcu (§ 6 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 177 a nasl.

SSP), nezistiac naplnenie dôvodov podľa § 134 ods. 2 SSP viazaný rozsahom a dôvodmi podanej žaloby (§ 134 ods. 1 SSP), nezistiac existenciu dôvodov na postup podľa § 119 veta druhá SSP a nezistiac naplnenie dôvodov podľa § 120 SSP vychádzajúci zo skutkového stavu zisteného orgánom verejnej správy (§ 119 veta prvá SSP), bez nariadenia pojednávania (§ 107 ods. 2 SSP) preskúmal zákonnosť správnou žalobou napadnutého opatrenia žalovaného (protokolu o výsledku inšpekcie práce v spojení s dodatkom č. 1 k nemu), označeného v záhlaví, pričom vychádzajúc zo stavu daného v čase jeho vydania (§ 135 ods. 1 SSP) dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná, a preto ju týmto rozsudkom podľa § 190 SSP zamietol.

15. Správny súd vec právne posudzoval a o nej rozhodoval primárne podľa nasledovných ustanovení:

15.1. Podľa § 190 SSP, ak správny súd po preskúmaní rozhodnutia alebo opatrenia žalovaného dospeje k záveru, že žaloba nie je dôvodná, rozsudkom ju zamietne.

15.2. Podľa § 175 ods. 1 SSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu správny súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

15.3. Podľa § 168 SSP, žalovanému prizná správny súd podľa pomeru jeho úspechu vo veci voči žalobcovi právo na náhradu dôvodne vynaložených trov konania iba, ak to možno spravodlivo požadovať. Orgánu štátnej správy však náhradu trov právneho zastúpenia možno priznať len výnimočne.

15.4. Podľa § 3 ods. 1 písm. c) SSP, na účely tohto zákona sa rozumie opatrením orgánu verejnej správy správny akt vydaný orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktorým sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby priamo dotknuté.

15.5. Podľa § 6 ods. 1 a ods. 2 SSP, (1) správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. (2) Správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách.

15.6. Podľa § 177 ods. 1 SSP, správnou žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

15.7. Podľa § 2 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce v znení účinnom v čase vykonania inšpekcie práce u žalobcu (ďalej len „zákon o inšpekcii práce“), inšpekcia práce je dozor nad dodržiavaním pracovnoprávných predpisov,²⁾ ktoré upravujú pracovnoprávne vzťahy, najmä ich vznik, zmenu a skončenie, mzdové podmienky a pracovné podmienky zamestnancov vrátane pracovných podmienok žien, mladistvých, domáckych zamestnancov, osôb so zdravotným postihnutím a osôb, ktoré nedovršili 15 rokov veku, a kolektívne vyjednávanie.

15.8. Poznámka pod čiarou 2) zákona o inšpekcii znie: Napríklad Zákoník práce, zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov, zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

15.9. Podľa § 12 ods. 2 písm. b) zákona o inšpekcii práce, na základe výsledkov inšpekcie práce a podľa závažnosti zistených skutočností je inšpektor práce oprávnený nariadiť odstránenie zistených nedostatkov ihneď alebo v lehotách ním určených.

15.10. Podľa § 13 ods. 2 zákona o inšpekcii práce, v prípade zistenia nedostatkov u kontrolovaného zamestnávateľa alebo kontrolovanej fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, je inšpektor práce povinný vypracovať protokol a ten prerokovať so zamestnávateľom alebo ním povereným zamestnancom, alebo s fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom. Inšpektor práce je povinný pri vypracúvaní protokolu prihliadať na vyjadrenia a doklady uplatnené alebo predložené kontrolovaným zamestnávateľom alebo kontrolovanou fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, počas výkonu inšpekcie práce do prerokovania protokolu.

15.11. Podľa § 14 ods. 1 zákona o inšpekcii práce, protokol obsahuje označenie príslušného inšpektorátu práce, meno a priezvisko inšpektora práce, ktorý vykonal inšpekciu práce, označenie kontrolovaného zamestnávateľa alebo kontrolovanej fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, miesto a čas vykonania inšpekcie práce, predmet inšpekcie práce, zistené porušenia predpisov a záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv, podpis a vyjadrenie zamestnávateľa alebo ním povereného zamestnanca, alebo fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, k zisteným porušeniam predpisov a záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv a k ďalším skutočnostiam uvedeným v protokole, stanovisko inšpektora práce k tomuto vyjadreniu, dátum vypracovania a dátum prerokovania protokolu, podpis inšpektora práce a odtlačok pečiatky. Protokol obsahuje aj vyjadrenie právnickej osoby alebo fyzickej osoby ku skutočnostiam uvedeným v protokole, ktoré sa jej týkajú, ak ide o vyšetrenie udalosti uvedenej v § 7 ods. 3 písm. b). Ak bolo zistené porušenie zákazu nelegálnej práce alebo nelegálneho zamestnávania, protokol obsahuje aj čas, keď bolo porušenie zákazu nelegálnej práce alebo nelegálneho zamestnávania zistené, a ak boli preukázané, aj dohodnutú mzdu a dobu trvania nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania.

15.12. Podľa § 14 ods. 2 zákona o inšpekcii práce, v protokole inšpektor práce navrhne opatrenia podľa § 12 ods. 2 písm. a), uloží opatrenia podľa § 12 ods. 2 písm. b), c), g), h) a i) a uloží povinnosť kontrolovanému zamestnávateľovi alebo kontrolovanej fyzickej osobe, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom,

a) prijať opatrenia na odstránenie zistených porušení predpisov a záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv a ich príčin,

b) doručiť inšpektorátu práce v určenej lehote písomnú správu o splnení opatrení na odstránenie zistených porušení predpisov a záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv a ich príčin.

15.13. Podľa § 14 ods. 3 písm. a) zákona o inšpekcii práce, inšpektor práce po posúdení písomného vyjadrenia kontrolovaného zamestnávateľa alebo kontrolovanej fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, doručeného v lehote určenej inšpektorom práce, vyhotoví dodatok k protokolu, v ktorom uvedie toto vyjadrenie a svoje stanovisko k nemu; dodatok k protokolu je súčasťou protokolu.

15.14. Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení účinnom v čase uzavretia pracovných zmlúv, v ktorých boli v preskúmanom protokole o výsledku inšpekcie práce zistené nedostatky a v čase vykonania inšpekcie práce (ďalej len „Zákonník práce“), v pracovnej zmluve je zamestnávateľ povinný so zamestnancom dohodnúť podstatné náležitosti, ktorými sú: a/ druh práce, na ktorý sa zamestnanec prijíma, a jeho stručná charakteristika, b/ miesto výkonu práce (obec, časť obce alebo inak určené miesto), c/ deň nástupu do práce, d/ mzdové podmienky, ak nie sú dohodnuté v kolektívnej zmluve.

15.15. Podľa § 43 ods. 2 Zákonníka práce, zamestnávateľ v pracovnej zmluve uvedie okrem náležitostí podľa odseku 1 aj ďalšie pracovné podmienky, a to výplatné termíny, pracovný čas, výmeru dovolenky a dĺžku výpovednej doby.

15.16. Podľa § 43 ods. 3 Zákonníka práce, ak sú pracovné podmienky podľa odseku 1 písm. d) a odseku 2 dohodnuté v kolektívnej zmluve, stačí uviesť odkaz na ustanovenia kolektívnej zmluvy; inak stačí uviesť odkaz na príslušné ustanovenia tohto zákona. Ak v pracovnej zmluve nie sú dohodnuté mzdové podmienky a účinnosť ustanovení kolektívnej zmluvy, na ktoré pracovná zmluva odkazuje, sa skončila, mzdové podmienky dohodnuté v kolektívnej zmluve sa považujú za mzdové podmienky dohodnuté v pracovnej zmluve až do dohodnutia nových mzdových podmienok v kolektívnej zmluve alebo v pracovnej zmluve, najviac po dobu 12 mesiacov.

16. Správny súd úvodom tejto časti v prvom rade poukazuje na predmet správneho súdneho prieskumu v prejednávanej veci. Predmetom súdneho prieskumu je opatrenie žalovaného inšpektorátu práce (§ 3 ods. 1 písm. c/ SSP), ktorým je protokol žalovaného o výsledku inšpekcie práce v znení k nemu vypracovanému dodatku č. 1, vyhotovený podľa zákona o inšpekcii práce. Predmetom súdneho prieskumu (a opatrením v zmysle § 3 ods. 1 písm. c/ SSP) však nie je tento protokol v znení dodatku č. 1 (súhrnne ďalej aj len ako „protokol“, pokiaľ z povahy veci nevyplynie inak) v celom rozsahu, ale len v časti, v ktorej inšpektor práce žalobcovi ako kontrolovanému subjektu podľa § 14 ods. 2 v nadväznosti na § 12 ods. 2 písm. b) zákona o inšpekcii práce nariadili odstrániť zistené nedostatky.

16.1. Len v tejto časti totiž žalovaný (ktorý vykonal inšpekciu práce inšpektormi práce) zasiahol do právnej sféry žalobcu tým, že mu uložil povinnosť, ktorej prípadné nesplnenie môže následne viesť k uloženiu sankcie podľa § 19 zákona o inšpekcii práce (m. m. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky - ďalej aj len „NS SR“, sp. zn. 1 Sžo 162/2007 z 2. decembra 2008 vo veci Slovenské elektrárne I.). V rozsahu, v ktorom smerujú námietky kontrolovaného subjektu k zisteniam žalovaného, na základe ktorých kontrolovanému subjektu uložil opatrenia podľa § 12 ods. 2 písm. b) zákona o inšpekcii práce (ktoré sa podľa § 14 ods. 2 zákona o inšpekcii obligatórne uvádzajú aj v obsahu protokolu o výsledku inšpekcie práce), podlieha súdnemu prieskumu aj vysporiadanie sa žalovaného s týmito námietkami (m. m. uznesenie NS SR sp. zn. 8 Sžo 19/2014 z 30. septembra 2015) - avšak so súčasným obmedzením vyplývajúcim z viazanosti správneho súdu žalobnými dôvodmi (§ 134 ods. 1 SSP). Teda, súdnemu prieskumu podlieha aj vysporiadanie sa s tými konkrétnymi námietkami kontrolovaného subjektu, ktoré žalobca vymedzil v rámci žalobných dôvodov, a ktoré smerujú voči zisteniam žalovaného, na základe ktorých tento inšpektormi práce uložil kontrolovanému subjektu podľa § 12 ods. 2 písm. b) zákona o inšpekcii práce opatrenia.

17. Vychádzajúc z týchto východísk, správny súd pristúpil k preskúmaniu zákonnosti opatrenia žalovaného v medziach jednotlivých žalobných dôvodov (správny súd v celej tejto IV. časti odôvodnenia rozsudku označuje žalobné dôvody v zmysle označenia, aké im priradil v rámci bodu 8. odôvodnenia tohto rozsudku).

18. Žalobný dôvod 1/ žalobca založil na tom, že žalovaný neprerokoval dodatok č. 1 k protokolu o výsledku inšpekcie práce so žalobcom.

19. K uvedenému správny súd, vychádzajúc zo ustálenej súdnej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako kasačného súdu (a predtým za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku ako predchádzajúceho procesnoprávneho predpisu upravujúceho správne súdne konania ako odvolacieho súdu) uvádza, že v prípade, ak sa kontrolovaný subjekt v stanovenej lehote písomne vyjadrí k skutočnostiam uvedeným v protokole o výsledku inšpekcie práce, je inšpektor práce podľa § 14 ods. 3 písm. a) zákona o inšpekcii práce povinný vyhotoviť dodatok k protokolu. Z príslušnej právnej úpravy však inšpektorovi práce nevyplýva povinnosť dodatok k tomuto protokolu prerokovať s kontrolovaným subjektom.

20. Tieto právne závery výslovne vyplývajú z ustáleného výkladu relevantného ustanovenia § 14 ods. 3 písm. a) v spojení s ostatnými ustanoveniami primárne § 14 zákona o inšpekcii práce, upravujúcimi právny inštitút protokolu o výsledku inšpekcie práce, v súdnej praxi NS SR. Z tejto správny súd príkladmo poukazuje na aktuálne rozsudky kasačného súdu sp. zn. 10Sžk/19/2017 z 30. mája 2018 vo veci W. E., a.s.; sp. zn. XSžk/XX/XXXX z 5. mája 2020 vo veci TTWorks, s. r. o. a sp. zn. 6Sžk/35/2019 z 20. mája 2020 vo veci VIARE WELD, s. r. o.

21. Len pre doplnenie správny súd poukazuje na čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj len „Ústava“), podľa ktorého štátne orgány (teda aj orgány verejnej správy, ktorým je aj žalovaný) môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Zákon o inšpekcii práce ako relevantný právny predpis upravujúci inšpekciu práce, pôsobnosť orgánov štátnej správy v oblasti inšpekcie práce a ich pôsobnosť pri výkone dohľadu podľa osobitného predpisu a ustanovujúci práva a povinnosti inšpektora práce (§ 1 zákona o inšpekcii práce) neustanovuje povinnosť inšpektorátu práce (vykonávajúcemu inšpekciu prostredníctvom inšpektormi práce - § 10 zákona o inšpekcii práce) prerokovať s kontrolovaným subjektom aj dodatok k protokolu o výsledku inšpekcie práce. Preto ak v prejednávanvej veci dodatok č. 1 žalovaný so žalobcom neprerokoval a ani mu neumožnil vyjadriť sa k dodatku k protokolu (ale v súlade s § 13 ods. 2 písm. a/, § 14 ods. 1 zákona o inšpekcii práce umožnil žalobcovi vyjadriť sa len vo vzťahu k samotnému protokolu o výsledku inšpekcie práce), ako to vyplýva aj z obsahu administratívneho spisu, bol jeho postup nielen zákonný, ale aj ústavne súladný (osobitne s čl. 2 ods. 2 Ústavy).

22. Opačný záver nie je nijak vyvoditeľný ani z tej skutočnosti, že podľa § 14 ods. 3 písm. a) in fine zákona o inšpekcii práce tvorí dodatok k protokolu jeho súčasť, účelom ktorého ustanovenia nie je nič iné ako stanoviť, že protokol spolu s dodatkom k nemu vyhotoveným (postupom podľa § 14 ods. 3 písm. a/ zákona o inšpekcii práce) tvorí spolu v súhrne jednotný správny akt, ktorého časti (protokol a k nemu vypracovaný dodatok) nemožno posudzovať po ukončení procesu ich vyhotovovania izolovane. To má

vplyv okrem iného napr. práve v prípade vykonávania súdneho prieskumu, ktorý sa práve v dôsledku § 14 ods. 3 písm. a) in fine zákona o inšpekcii vykonáva vo vzťahu k protokolu a k nemu vyhotovenému dodatku ako jednotnému správneému aktu (opatreniu v zmysle § 3 ods. 1 písm. c/ SSP), a v dôsledku ktorého je vylúčené samostatné preskúvanie zákonnosti dodatku k protokolu (m. m. uznesenie NS SR sp. zn. 3 Sžo 77/2014 z 29. júna 2016).

23. Nemožno sa stotožniť napokon ani s tým, že neprerokovaním dodatku k protokolu (ktorá povinnosť žalovanému nevyplýva zo zákona o inšpekcii práce) by dochádzalo k porušeniu procesného práva žalobcu účinne obhajovať svoje práva a záujmy v zmysle základnej zásady stanovenej v § 3 ods. 2 Správneho poriadku. Procesnoprávnym inštitútom, ktorý umožňoval žalobcovi ako kontrolovanému zamestnávateľovi účinne obhajovať svoje práva a záujmy voči zisteniam inšpektorátu práce, konštatovaným v protokole o výsledku inšpekcie práce, bol totiž práve inštitút podania písomného vyjadrenia k protokolu podľa § 14 ods. 3 písm. a) zákona o inšpekcii práce, ktorý žalobca aj využil. Toto písomné vyjadrenie žalobcu inšpektor práce podľa § 14 ods. 3 písm. a) zákona o inšpekcii práce posúdil a v nadväznosti naň vyhotovil dodatok č. 1 k protokolu o výsledku inšpekcie práce.

24. Záverom tejto časti, v nadväznosti na vyššie správnym súdom zaujatý právny názor, vyplývajúci predovšetkým z tam uvedenej judikatúry kasačného súdu (body 19. a 20. odôvodnenia) a následne bližšie doplnený správnym súdom (body 21. až 23. odôvodnenia), považuje správny súd za nutné uviesť niektoré s tým súvisiace skutočnosti.

24.1. Správneému súdu je známe, že na právnu otázku, na ktorej riešení záviselo vyporiadanie sa so žalobným dôvodom 1/ (t. j. či zákon o inšpekcii práce ustanovuje povinnosť inšpektorovi práce po vyhotovení dodatku k protokolu podľa § 14 ods. 3 písm. b/ zákona o inšpekcii práce prerokovať takto vyhotovený dodatok s kontrolovaným zamestnávateľom) sa v samotnej súdnej praxi vyskytuje aj úplne opačný názor, než ten, k akému dospel správny súd v prejednávanej veci (a ktorý možno zhrnúť tak, že keďže podľa § 14 ods. 3 písm. a/ časť vety za bodkočiarkou zákona o inšpekcii práce je dodatok k protokolu súčasťou protokolu a inšpektor práce má podľa § 13 ods. 2 zákona o inšpekcii práce povinnosť okrem iného s kontrolovaným zamestnávateľom prerokovať protokol, je inšpektor práce povinný prerokovať s kontrolovaným zamestnávateľom aj dodatok k protokolu - ďalej aj len „opačný právny názor“).

24.2. K tomuto opačnému právneému názoru dospel napr. Krajský súd v Trnave v rozsudku sp. zn. 14S/150/2015 zo 16. júna 2015 (správneému súdu nie je známe, či bol napadnutý opravným prostriedkom a ak áno, s akým výsledkom), ale dospel k nemu aj iný senát Krajského súdu v Nitre, a to napr. v rozsudku č. k. 15S/20/2017 - 167 z 9. októbra 2018 (nenapadnutý kasačnou sťažnosťou, ktorého osobitný význam spočíva v tom, že bol vydaný vo veci totožného žalobcu a žalovaného s druhovo totožným predmetom konania).

24.3. Z uvedeného vyplýva, že k opačnému právneému názoru dospeli krajské sudy, ktoré hoci sú súdmi 2. stupňa, konali v daných veciach správneho súdnictva v prvej inštancii (2. inštanciu predstavoval tak za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku ako aj Správneho súdneho poriadku Najvyšší súd Slovenskej republiky ako hierarchicky najvyššie postavený súd všeobecného súdnictva).

24.4. Na druhej strane, k totožnému právneému názoru s tým, ktorý zaujal správny súd aj v tejto veci, však rovnako dospeli aj iné krajské sudy, konajúce v prvej inštancii, a to napr. Krajský súd v Trenčíne v rozsudku č. k. 13S/173/2014 - 190 z 18. apríla 2017 (proti ktorému bola kasačná sťažnosť rozsudkom NS SR sp. zn. 10Sžk/19/2017 z 30. mája 2018 zamietnutá) či iný senát Krajského súdu v Nitre (11S) v rozsudku č. k. 11S/206/2017-128 z 31. októbra 2018 (proti ktorému bola kasačná sťažnosť rozsudkom NS SR sp. zn. 5Sžk/12/2019 z 5. mája 2020 v znení opravného uznesenia zo 17. júna 2020 zamietnutá).

24.5. Na samotnej úrovni Krajského súdu v Nitre ako správneho súdu teda nebola súdna prax v danej právnej otázke ustálená, keď rôzne senáty zastávali opačné právne názory (senát 11S vs. 15S).

24.6. Správny súd, v tejto prejednávanej veci konajúci v senáte 26S, sa priklonil k právneému záveru, ktorý je na úrovni Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako kasačného súdu ustálený nielen dlhší čas, ale aj naprieč viacerými senátmi jeho správneho kolégia, a to napriek tomu, že práve Krajský súd v Nitre svojim už uvedeným rozsudkom č. k. 15S/20/2017 - 167 z 9. októbra 2018 vo veci totožných

účastníkov konania, s druhovo totožným predmetom konania, zaujal opačný právny názor. Správny súd sa od právneho názoru časti súdnej praxe, reprezentovanej označeným rozsudkom sp. zn. 15S/20/2017 v tejto veci odchyľuje, čo podrobne odôvodňuje nasledovne:

24.7. V aplikačnej praxi súdov je nepochybne možné, aby dochádzalo k tzv. judikatórnym odklonom, ale aj zmenám súdnej praxe všeobecne, pričom môže, ale nemusí ísť už o súdnu prax ustálenú. Tento jav je do značnej miery prirodzený, pretože odráža skutočnosť, že proces interpretácie a aplikácie práva nie je statický, ale dynamický, a súdy všetkých stupňov, poctivo hľadajúce najsprávnejšie a najspravodlivejšie riešenie rozhodovaných vecí môžu neskôr dospieť k presvedčeniu, že riešenie, ktoré volili skôr, nie je z celého radu dôvodov optimálne. Nedokázali napr. úplne domyslieť všetky možné argumentačné roviny vecí, dopustili sa logickej chyby, vnímajú nutnosť zohľadniť vývoj právnej doktríny, cítia potrebu reagovať na rozhodovacia činnosť vyšších či medzinárodných súdov alebo sa zmenil celkový kontext právnej úpravy (obdobne stanovisko pléna Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. Pl.ÚS-st. 39/14 z 25. novembra 2014, bod 26, relevantné z komparatívneho pohľadu; ktoré stanovisko sčasti prevzal a sčasti naň odkázal aj veľký senát občianskoprávneho kolégia NS SR v uznesení sp. zn. 1 VCdo 1/2018 z 21. marca 2018; obdobne aj odlišné stanovisko sudcu JUDr. Jána Šikutu, PhD. zo 7. mája 2018 k rozhodnutiu veľkého senátu občianskoprávneho kolégia NS SR vo veci sp. zn. 1 VCdo 1/2018 z 21. marca 2018).

24.8. Zmena súdnej praxe nutne vyvoláva konflikt medzi potrebou právnej istoty a požiadavkou materiálnej spravodlivosti súdneho rozhodnutia. V tomto ohľade však hrá významnú úlohu postulát vnútornej otvorenosti súdneho rozhodovania ako podstatný štrukturálny element nezávislého nachádzania práva a príkaz spravodlivého procesu. Je nutné súhlasiť s tým, že súdna prax (najmä ak je ustálená) upevňuje právne očakávania dotknutých osôb, súčasne však neexistujú žiadne ústavné chránené očakávania v jej nezmeniteľnosti, pretože po formálnej stránke nepredstavuje prameň práva a preto - v porovnaní so zákonom - môže zakladať len podstatne slabšie očakávania dotknutých osôb, ktoré je z faktického hľadiska v kontraste s obvykle prítomným prvkom neistoty ohľadom výsledku súdneho konania (obdobne nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 3221/11 z 12. decembra 2013).

24.9. Samotný Európsky súd pre ľudské práva (ďalej aj len „ESLP“) formuloval všeobecný princíp, podľa ktorého požiadavka právnej istoty (ani ochrana legitímneho očakávania) nezahŕňa právo na ustálenú súdnu prax (rozhodnutie ESLP vo veci Unédic proti Francúzsku, č. 20153/04). Uviedol tiež, že názorová nejednotnosť medzi súdmi je svojou povahou dôsledkom, ktorý je vlastný každému súdnemu systému (rozhodnutie ESLP vo veci Zieliński a Pradal & Gonzales proti Francúzsku č. 24846/94). Súdna prax nemôže byť bez vývoja a nie je vylúčené, aby (a to i pri nezmenenej právnej úprave) bola nielen doplňovaná o nové interpretačné závery, ale aj menená (obdobne nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 117/07 z 20. júna 2007).

24.10. Zmenu súdnej praxe, osobitne ustálenej, možno nepochybne považovať za negatívnu z hľadiska princípov právnej istoty a dôvery osôb v právo, nemožno ju však považovať za negatívnu všeobecne, pretože proces „skvalitňovania práva“ je javom prospešným, a preto aj žiaducim, a z toho dôvodu sa nemôže vyhnúť ani justícii (obdobne nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. IV. ÚS 2170/08 z 12. mája 2009 a sp. zn. II. ÚS 3168/09 z 5. augusta 2010, ktorý je rovnako ako v predchádzajúcich bodoch uvedené rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky relevantný z komparatívneho hľadiska).

24.11. V nadväznosti na uvedené (body 24.7. až 24.10. odôvodnenia) správny súd v tejto veci zdôrazňuje, že na úrovni Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako inštančne nadriadenom a hierarchicky na najvyššom stupni súdnej sústavy všeobecného súdnictva sa ustálila v zásade jednotná súdna prax, týkajúca sa právnej otázky, riešenej v rámci žalobného dôvodu 1/. Práve táto ustálená súdna prax súdu vyššej inštancie i stupňa je považovaná za jeden z legitímnych dôvodov, pri ktorom súd môže a aj by mal zmeniť súdnu prax, pokiaľ sám nemá nové, presvedčivejšie právne argumenty, ktoré neboli v tejto súdnej praxi súdu vyššieho stupňa doposiaľ zohľadnené, a ktoré by tak súd nižšej inštancie mohol predostrieť a tak vyvolať o nich súdny dialóg so súdom vyššieho stupňa v na to určenom konaní o opravnom prostriedku. Správny súd v prejednávanej veci žiadne legitímne dôvody, ktoré by opodstatňovali, aby rozhodol v rozpore s ustálenou súdnou praxou kasačného súdu (a priklonil sa tak k skoršiemu rozhodnutiu tunajšieho súdu vydanému vo veci totožného žalobcu so sp. zn. 15S/20/2017), nezistil, a naopak, v plnom rozsahu sa s touto súdnou praxou stotožňuje (čo vyplýva aj

zo skutočnosti, že sám k nej doplnil ďalšie argumenty, pre ktoré jej závery považuje za správne - body 21. až 23. odôvodnenia). Za takýto legitímny dôvod nepovažoval správny súd ani skutočnosť, že vo veci totožného žalobcu bolo skôr vydané iným senátom tohto krajského súdu rozhodnutie založené na opačnom právnom názore predmetnej právnej otázky (nepreskúmané v dôsledku nepodania opravného prostriedku kasačným súdom), keďže obsahom legitímneho očakávania a princípu právnej istoty nie je garancia nezmeniteľnosti súdnej praxe pri existencii legitímnych dôvodov a ich riadnom odôvodnení.

24.12. Na okraj možno poukázať aj na to, že týmto rozhodnutím ani len na úrovni Krajského súdu v Nitre ako súdu správneho nedochádza k odchýleniu sa od súdnej praxe, ktorá by získala už charakter ustálenej súdnej praxe (ale naopak, dochádza len k odchýleniu sa od súdnej praxe reprezentovanej rozhodnutím jedného iného senátu). Ako správny súd totiž uviedol už vyššie (bod 24.5. odôvodnenia), naprieč senátmi tunajšieho krajského súdu, rozhodujúcimi vo veciach správneho súdnictva, existovali na danú právnu otázku rozdielne názory. V takomto prípade je dopad odchýlenia sa od jedného zo skorších rozhodnutí ešte menej významný z hľadiska princípu právnej istoty i dôvery v právo.

24.13. Správny súd napokon záverom zdôrazňuje, že obsahom normatívne vymedzeného princípu právnej istoty v Správnom súdnom poriadku so subsidiárnou aplikáciou Civilného sporového poriadku (§ 5 ods. 1 SSP v spojení s čl. 2 ods. 2 Civilného sporového poriadku) je ochrana legitímneho očakávania účastníka konania (vzhľadom na zásadu ich rovnosti bez ohľadu na to, v akom je procesnom postavení - § 5 ods. 9 veta prvá SSP) v to, že jeho vec bude rozhodnutá v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít. Týmto sú z vnútroštátnych súdov Ústavný súd Slovenskej republiky a Najvyšší súd Slovenskej republiky. Do tejto skupiny nepatria krajské súdy, konajúce vo väčšine vecí správneho súdnictva v prvej inštancii. Súdna prax krajských súdov vo veciach správneho súdnictva, ani ak by bola ustálená, nespadá do ochrany legitímneho očakávania účastníka konania tak, ako je výslovne normatívne vymedzená v už uvedených ustanoveniach. Preto ani v prípade, ak krajský súd ako správny súd dospeje k odlišnému právnemu názoru v porovnaní s iným skorším rozhodnutím totožného alebo iného krajského súdu ako správneho súdu, hoc by bol na úrovni krajských súdov aj ustálený, nevyžaduje sa dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu tak, ako je tomu v prípade odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít (§ 139 ods. 3 SSP v spojení s § 5 ods. 1 SSP a v spojení s čl. 2 ods. 2 a 3 Civilného sporového poriadku).

24.14. Dôvodom, pre ktorý správny súd v tejto veci osobitne a dôkladne odôvodňoval svoje odchýlenie sa od iného rozhodnutia tunajšieho krajského súdu (rozsudku sp. zn. 15S/20/2017) bol len ten, že aj tento skorší rozsudok bol vydaný vo veci totožných účastníkov konania s druhovo totožným predmetom konania. Tieto špecifické okolnosti (v spojení s tým, že žalobca poukazoval v nadväznosti na tento skorší rozsudok tunajšieho súdu na princíp právnej istoty a ochrany legitímnych očakávaní) si vyžadovali v tejto veci toto osobitné a podrobné odôvodnenie.

25. Z uvedených dôvodov je žalobný dôvod 1/ nedôvodný.

26. Žalobný dôvod 2/ žalobca založil na tom, že žalovaný podľa neho neuviedol v dodatku vyjadrenie žalobcu k protokolu a ani svoje stanovisko k nemu.

27. Povinnosť inšpektora práce vyhotoviť dodatok k protokolu ako aj obsahové náležitosti tohto dodatku upravuje zákon o inšpekcii práce v § 14 ods. 3 písm. a), podľa ktorého je inšpektor práce povinný po posúdení písomného vyjadrenia kontrolovaného zamestnávateľa (k protokolu o výsledku inšpekcie práce), ktoré doručil kontrolovaný zamestnávateľ v lehote určenej inšpektorom práce, vyhotoviť dodatok k protokolu, v ktorom uvedie toto vyjadrenie a svoje stanovisko k nemu.

28. Z obsahu administratívneho spisu správny súd zistil, že žalovaný so žalobcom ako kontrolovaným zamestnávateľom (zastúpeného Ing. B. V.) obsah protokolu prerokoval dňa 01.02.2019, v ktorý deň ho žalobca aj prevzal, čo potvrdil svojim podpisom na protokole. V protokole žalovaný stanovil žalobcovi lehotu 4 pracovných dní, v ktorej môže podať vyjadrenie k zisteným nedostatkom. Dňa 08.02.2019 bolo následne žalovanému doručené vyjadrenie žalobcu, v ktorom sa tento k zisteným nedostatkom (ktoré boli uvedené v bode B.1. protokolu o výsledku inšpekcie práce) vyjadril, majúc za to, že sa nedopustil nedostatkov konštatovaných žalovaným v protokole. Žalobca súčasne uviedol vo vyjadrení aj ďalšie námietky, týkajúce sa toho, že žalovaný už vykonal inú inšpekciu práce, pri ktorej kontroloval dodržiavanie rovnakých ustanovení Zákonníka práce s tým, že žalobca považoval

za neprípustné vykonanie ďalšej inšpekcie práce, smerujúcej ku kontrole dodržiavania toho istého ustanovenia Zákonníka práce ako pri predchádzajúcej inšpekcii, predtým, ako správny súd preskúma zákonnosť protokolu z predchádzajúcej inšpekcie práce. V nadväznosti na to žalovaný vyhotovil dodatok č. 1 k protokolu.

29. Správny súd preskúmaním dodatku č. 1 k protokolu zistil, že žalovaný v ňom výslovne poukazuje na skutočnosť, že mu bolo doručené vyjadrenie k protokolu, ktorý bol prerokovaný dňa 01.02.2019 so žalobcom ako kontrolovaným subjektom. V ďalšej časti dodatku, ktorý inšpektor práce vyhotovil, výslovne uvádza, že k vyjadreniu zaujíma stanovisko (v ďalšej časti dodatku uvedené).

30. Správny súd vychádzajúc z uvedeného dospel k záveru, že prvá z dvoch obsahových náležitostí dodatku k protokolu o výsledku inšpekcie práce, ktorou je podľa § 14 ods. 3 písm. a) zákona o inšpekcii práce uvedenie vyjadrenia v dodatku, je v prejednávanej veci obsiahnutá. Dodatok k protokolu o inšpekcii práce jednoznačne určitým a zrozumiteľným spôsobom uvádza, v reakcii na ktoré konkrétne vyjadrenie žalobcu je vyhotovovaný, keď sa v ňom výslovne uvádza, že dodatok je vypracovávaný v nadväznosti na vyjadrenie žalobcu k protokolu, ktoré doručil žalovanému v nadväznosti na žalovaným v protokole stanovenú lehotu 4 pracovných dní, v ktorej môže podať žalobca vyjadrenie sa k zisteným nedostatkom, konštatovaným v protokole. Len pre úplnosť možno doplniť, že z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že žiadne iné vyjadrenie medzi vyhotovením protokolu o výsledku inšpekcie práce a vyhotovením dodatku k protokolu žalobca žalovanému ani nedoručil. Toto vyjadrenie žalobcu označuje dodatok k protokolu aj dátumom jeho doručenia žalovanému.

31. Správny súd sa nestotožňuje s takým výkladom § 14 ods. 3 písm. a) zákona o inšpekcii práce, podľa ktorého by obsahová požiadavka uvedenia písomného vyjadrenia kontrolovaného zamestnávateľa bola naplnená len vtedy, ak by žalovaný skopíroval celý obsah doručeného vyjadrenia do dodatku k protokolu. Takýto výklad by bol výkladom absolútne nezohľadňujúcim účel uvedeného ustanovenia a systematiku so zvyšnou časťou § 14 ods. 3 písm. a) zákona o inšpekcii práce.

32. Zo systematických súvislostí danej časti ustanovenia § 14 ods. 3 písm. a) zákona o inšpekcii práce, týkajúcej sa uvedenej obsahovej náležitosti dodatku k protokolu, s ostatnou časťou predmetného ustanovenia (ktorá vymedzuje ďalšiu obsahovú náležitosť dodatku - vyjadrenie inšpektora práce k doručenému písomnému vyjadreniu kontrolovaného zamestnávateľa) možno vyvodiť, že zrejším účelom uvedeného ustanovenia ako celku je, aby z dodatku bolo jasne vyvoditeľné, ktoré konkrétne písomné vyjadrenie kontrolovaného zamestnávateľa inšpektor práce posudzuje a vo vzťahu ku ktorému zaujíma v dodatku stanovisko. To umožňuje následne aj v prípadnom súdnom prieskume preskúmať, či žalovaný v dodatku k protokolu zaujal stanovisko k vyjadreniu kontrolovaného zamestnávateľa k zisteniam uvedeným v protokole o výsledku inšpekcie práce, na základe ktorých pristúpil k uloženiu opatrení kontrolovanému zamestnávateľovi podľa § 12 ods. 2 zákona o inšpekcii práce.

33. Ak preto dodatok k protokolu jednoznačne identifikuje písomné vyjadrenie kontrolovaného zamestnávateľa, vo vzťahu ku ktorému zaujíma inšpektor práce po jeho posúdení stanovisko (tak ako tomu bolo aj v prejednávanej veci - body 30. a 31. odôvodnenia), je naplnená obsahová náležitosť dodatku k protokolu podľa § 14 ods. 3 písm. a) zákona o inšpekcii práce, spočívajúca v uvedení vyjadrenia kontrolovaného zamestnávateľa v dodatku k protokolu. Takýto postup je súčasne aj súladný so zásadou hospodárnosti, ako jednej zo základných zásad postupu správnych orgánov (§ 3 ods. 4 veta posledná Správneho poriadku per analogiam uplatňujúca sa aj pri činnosti správnych orgánov vykonávanej mimo rámca správneho konania).

34. Čo sa týka druhej obsahovej náležitosti dodatku k protokolu o výsledku inšpekcie práce podľa § 14 ods. 3 písm. a) zákona o inšpekcii práce, touto je zaujatie stanoviska k doručenému písomnému vyjadreniu kontrolovaného zamestnávateľa (žalobcu).

35. Správny súd preskúmaním obsahu tej časti dodatku k protokolu o výsledku inšpekcie práce, ktorú formálne označil žalovaný ako časť obsahujúcu stanovisko k vyjadreniu žalobcu, zistil, že aj z materiálneho hľadiska je táto časť dodatku časťou, obsahujúcou stanovisko žalovaného k doručenému písomnému vyjadreniu žalobcu k protokolu. Dodatok k protokolu v prejednávanej veci tak spĺňa aj druhú obsahovú náležitosť, stanovenú v § 14 ods. 3 písm. a) zákona o inšpekcii práce, a to stanovisko inšpektora práce k vyjadreniu žalobcu ako kontrolovaného zamestnávateľa.

36. Časť dodatku obsahujúca stanovisko inšpektora práce k vyjadreniu žalobcu k protokolu pozostáva z dvoch odsekov, pričom podľa obsahu je každý z nich reakciou na obsahovo relatívne samostatnú časť vyjadrenia žalobcu k protokolu. V prvej časti vyjadrenia žalobcu namieta odôvodnenie žalovaného uvedené v protokole, na základe ktorého konštatoval, že žalobca porušil v predmetných pracovných zmluvách povinnosť podľa § 43 ods. 2 Zákonníka práce (žalovaný má za to, že vo vzťahu k 3 zamestnancom pracovná zmluva neobsahovala pracovné podmienky - výplatný termín, pracovný čas, výmeru dovolenky a dĺžku výpovednej doby a vo vzťahu k 1 zamestnancovi výplatný termín a dĺžku výpovednej doby; žalobca na to reagoval vo vyjadrení k protokolu tak, že tieto náležitosti pracovné zmluvy obsahovali, keďže bol v nich uvedený odkaz na kolektívnu zmluvu). Na túto časť stručne, určito a zrozumiteľne reagoval inšpektor práce v prvom z uvedených dvoch odsekov príslušnej časti dodatku, v ktorej nespochybnil, že by pracovné zmluvy odkazovali na kolektívnu zmluvu, ale mal za to, že o nesplnenie povinnosti podľa § 43 ods. 2 Zákonníka práce ide v danom prípade preto, lebo pracovné zmluvy neodkazovali na jednotlivé články kolektívnej zmluvy (správny súd podotýka, že na tomto mieste preskúmava, či dodatok k protokolu obsahuje stanovisko inšpektora práce k vyjadreniu žalobcu k protokolu, čo v rámci žalobného dôvodu 2/ žalobca namieta, nie to, či toto je právne správne - to preskúmaval v rámci žalobného dôvodu 3/, ktorý bol na tomto založený). Následne v druhej časti vyjadrenia k protokolu žalobcu namieta, že inšpekcia práce bola vykonaná vo vzťahu ku kontrole dodržiavania § 43 ods. 2 Zákonníka práce skôr, ako bola na základe podanej správnej žaloby žalobcu v inej veci preskúmaná zákonnosť protokolu z predchádzajúcej inšpekcie práce, v ktorej žalovaný taktiež konštatoval porušenie povinnosti žalobcu ustanovenej v § 43 ods. 2 Zákonníka práce. Aj k tejto druhej časti vyjadrenia žalobcu k protokolu žalovaný (inšpektorom práce) v druhom odseku príslušnej časti dodatku k protokolu zaujal stručné, určité a zrozumiteľné stanovisko, keď poukázal na to, že neexistoval žiadny dôvod, ktorý by bránil vykonaniu tejto inšpekcie práce a na to, že pri tejto bolo jej predmetom iné kontrolované obdobie a iní zamestnanci (k tomu správny súd dodáva, že pravdivosť tohto tvrdenia preukazujú prílohy správnej žaloby, v rámci ktorých pripojil žalobca aj protokol o výsledku inšpekcie práce s dodatkom, ktorá bola vykonaná pred touto inšpekciou práce).

37. Z uvedeného vyplýva, že dodatok k protokolu obsahuje stanovisko inšpektora práce k obom relevantným častiam vyjadrenia žalobcu k protokolu, a teda dodatok k protokolu spĺňa aj túto druhú obsahovú náležitosť, ustanovenú v § 14 ods. 3 písm. a) zákona o inšpekcii práce.

38. Samotná skutočnosť, že žalobca sa so stanoviskom, ktoré inšpektor práce zaujal k vyjadreniu žalobcu v dodatku k protokolu o výsledku inšpekcie práce, nestotožňuje, neznamená, že by dodatok k protokolu stanovisko inšpektora práce neobsahoval.

39. Súčasne už vyššie uvedené (bod 36. odôvodnenia) preukazuje, že žalovaný reagoval na konkrétne námietky obsiahnuté vo vyjadrení žalobcu k protokolu o výsledku inšpekcie práce, čo vylučuje jeho formálny prístup k tomuto vyjadreniu a aj domnienku žalobcu o tom, že žalovaný mal dopredu pripravený právny názor bez ohľadu na obsah jeho vyjadrenia, založenú len na krátkom čase, v ktorom po doručení vyjadrenia žalobcu vyhotovil inšpektor práce dodatok k protokolu. Vzhľadom na rozsah a predovšetkým obsah vyjadrenia k protokolu a následne aj obsah dodatku k protokolu nič nenasvedčuje tomu, aby bol v danej veci vyhotovený dodatok k protokolu v krátkom čase po doručení vyjadrenia žalobcu k protokolu.

40. Správny súd sa v plnom rozsahu stotožňuje aj s tým, že žalovaný nemal žiadny zákonný dôvod, vyplývajúci zo zákona o inšpekcii práce alebo iného právneho predpisu, pre ktorý by nemohol pristúpiť k výkonu inšpekcie práce u žalobcu aj napriek tomu, že už inšpekciu práce niekedy vykonal, a že protokol o výsledku tejto inšpekcie je napadnutý správnu žalobou, o ktorej nie je v čase vykonania ďalšej inšpekcie práce právoplatne rozhodnuté. V danej veci správny súd z obsahu administratívneho spisu nezistil nič, čo by nasvedčovalo prípadnému šikanóznemu postupu žalovaného pri výkone inšpekcie práce. O šikanózný postup (pred ktorým správne súdnictvo taktiež poskytuje súdnu ochranu na základe osobitných inštitútov - napr. žaloby proti inému zásahu) by nešlo bez pristúpenia ďalších relevantných, takýto postup preukazujúcich skutočností ani v prípade, ak by inšpektori práce vykonávali inšpekciu nad tým, či kontrolovaný zamestnávateľ už dodržiava pracovnoprávne predpisy, vo vzťahu ku ktorým pri predchádzajúcich inšpekciách práce inšpektor práce zistil porušovanie, keďže aj výkon takéhoto dozoru spadá do rozsahu inšpekcie práce tak, ako je vymedzený v § 2 ods. 1 zákona o inšpekcii práce.

41. Naviac, a to je v prejednávanej veci v tejto súvislosti podstatné, z rozsahu vyžiadaných dokladov počas výkonu inšpekcie práce, ktorých kópie sú obsiahnuté aj v administratívnom spise, a ktorých výpočet je uvedený aj v príslušnej časti protokolu o výsledku inšpekcie práce, vyplýva, že žalovaný sa vôbec nezameriaval pri výkone kontroly len na to, či žalobca ako kontrolovaný subjekt dodržiava pri uzatváraní pracovných zmlúv a dodatkov k nim ustanovenie § 43 ods. 2 Zákonníka práce (keďže si nevyžiadal od žalobcu len príslušné pracovné zmluvy, dodatky k nim a príp. kolektívnu zmluvu, ktoré by postačovali na preverenie dodržiavania uvedeného ustanovenia Zákonníka práce), ale preveroval aj splnenie ďalších pracovnoprávných povinností, ktoré mu vyplývajú zo Zákonníka práce (napr. vyplácanie mzdy, prihlasovanie a odhlasovanie zamestnanca na sociálne poistenie a pod.), za ktorým účelom si vyžiadal od žalobcu aj príslušné doklady (registračné listy, výplatné pásky, dôkazy o bankových prevodoch a pod.), ako to vyplýva aj zo žiadosti žalovaného o predloženie dokumentácie, záznamov a iných dokladov, potrebných na výkon inšpekcie práce z 21.01.2019 (č. I. 14 administratívneho spisu). Tvrdenie žalobcu uvedené v správnej žalobe o tom, že skutočným účelom tejto inšpekcie práce bola len kontrola opatrení uložených v rámci predchádzajúcej inšpekcie práce, je preto v prejednávanej veci len ničím nepodloženou špekuláciou žalobcu.

42. Stanovisko inšpektora práce k druhej časti vyjadrenia žalobcu k protokolu, obsahujúcim ďalšie námietky, nemajúce priamy vzťah k opatreniu, ktoré žalovaný v protokole žalobcovi uložil, je z týchto dôvodov aj správne, majúce oporu v jeho postupe vyplývajúcom z administratívneho spisu. V súlade s postupom vyplývajúcim z administratívneho spisu žalovaný aj v protokole správne vymedzil predmet vykonanej inšpekcie práce.

43. Keďže teda dodatok k protokolu obsahuje v prejednávanej veci všetky obsahové náležitosti stanovené v § 14 ods. 3 písm. a) zákona o inšpekcii práce, žalobný dôvod 2/ taktiež nie je dôvodný.

44. Žalobný dôvod 3/ žalobca založil na nestotožnení sa so žalovaným v tom, že by spôsobom stanoveným v protokole o výsledku inšpekcie práce porušil v predmetných pracovných zmluvách povinnosť stanovenú v § 43 ods. 2 Zákonníka práce (podľa ktorej zamestnávateľ musí v pracovnej zmluve uviesť okrem náležitostí stanovených v § 43 ods. 1 Zákonníka práce aj ďalšie pracovné podmienky, a to výplatné termíny, pracovný čas, výmeru dovolenky a dĺžku výpovednej doby), na základe ktorého konštatovaného porušenia uložil žalovaný žalobcovi opatrenia podľa § 12 ods. 2 zákona o inšpekcii práce. Žalobca mal za to, že tieto pracovné podmienky, stanovené v § 43 ods. 2 Zákonníka práce, boli v predmetných pracovných zmluvách obsiahnuté podľa § 43 ods. 3 Zákonníka práce odkazom na kolektívnu zmluvu z 19.12.2016.

45. Zákonník práce z hľadiska obsahu pracovnej zmluvy v § 43 upravuje jej podstatné náležitosti, nevyhnutné ku vzniku pracovnej zmluvy, ktorými sú druh práce, miesto výkonu práce, deň nástupu do práce a mzdové podmienky, ak nie sú dohodnuté v kolektívnej zmluve (§ 43 ods. 1, ods. 3 veta prvá Zákonníka práce). Výplatné termíny, pracovný čas, výmera dovolenky a dĺžka výpovednej doby sú popri podstatných náležitostiach pracovnej zmluvy tzv. ďalšími obsahovými náležitosťami pracovnej zmluvy (§ 43 ods. 2 Zákonníka práce), ktoré majú tú osobitosť, že musia byť obsiahnuté buď v pracovnej zmluve alebo v kolektívnej zmluve (§ 43 ods. 3 veta prvá Zákonníka práce).

46. Ustanovenie § 43 ods. 3 veta prvá Zákonníka práce explicitne ustanovuje, že ak sú pracovné podmienky podľa odseku 1 písm. d/ (t. j. mzdové podmienky) a odseku 2 (t. j. výplatné termíny, pracovný čas, výmera dovolenky a dĺžka výpovednej doby) dohodnuté v kolektívnej zmluve, stačí uviesť (v pracovnej zmluve) odkaz na ustanovenia kolektívnej zmluvy; inak stačí uviesť odkaz na príslušné ustanovenia Zákonníka práce.

47. Uvedené ustanovenie § 43 ods. 3 veta prvá Zákonníka práce interpretuje žalovaný v protokole v znení dodatku (a v rámci dodatku najmä v časti, v ktorej zaujíma stanovisko k námietke žalobcu obsiahnutej vo vyjadrení v protokole, ktorá smeruje k žalovaným v protokole konštatovanému porušeniu povinnosti § 43 ods. 2 Zákonníka práce v predmetných pracovných zmluvách) tak, že v prípade, ak sú pracovné podmienky podľa § 43 ods. 1 písm. d) a ods. 2 Zákonníka práce dohodnuté v kolektívnej zmluve, musí byť v pracovnej zmluve odkaz na jednotlivé (konkrétne) ustanovenie kolektívnej zmluvy a len za splnenie tejto podmienky je možné považovať príslušnú pracovnú zmluvu za obsahujúcu aj náležitosti vymedzené v § 43 ods. 1 písm. d) a ods. 2 Zákonníka práce.

48. Naopak, podľa žalobcu obsahuje pracovná zmluva náležitosti stanovené v § 43 ods. 2 Zákonníka práce s poukazom na § 43 ods. 3 vetu prvú Zákonníka práce aj vtedy, ak obsahuje pracovná zmluva len všeobecný odkaz na kolektívnu zmluvu, bez nutnosti odkázania na jej konkrétne ustanovenie. Keďže predmetné pracovné zmluvy obsahovali vo vzťahu k predmetným obsahovým náležitostiam, uvedeným v protokole o výsledku inšpekcie práce (v časti zistených nedostatkov), odkaz na kolektívnu zmluvu, mal za to, že sa nedopustil porušenia § 43 ods. 2 Zákonníka práce tak, ako to konštatoval v protokole žalovaný. Posúdenie dôvodnosti žalobného dôvodu 3/ preto v podstate spočíva na výklade ustanovenia § 43 ods. 3 vety prvej Zákonníka práce, od ktorého závisí, či predmetné pracovné zmluvy obsahujú jednotlivé náležitosti vymedzené (v danom prípade) v § 43 ods. 2 Zákonníka práce, a teda či zamestnávateľ splnil v daných prípadoch povinnosť tieto náležitosti v pracovných zmluvách uviesť, ktorú mu ukladá uvedené ustanovenie Zákonníka práce (§ 43 ods. 2).

49. V prejednávanej veci z obsahu administratívneho spisu správny súd zistil, že sa v ňom nachádzajú okrem iného kópie všetkých 4 pracovných zmlúv, pri ktorých žalovaný v protokole konštatoval v rôznom rozsahu porušenie povinnosti žalobcu ustanovenej v § 43 ods. 2 Zákonníka práce. Z pracovných zmlúv zamestnancov P. Q., D. M. a J. S. správny súd zistil, že je v nich uvedené, že výplatné termíny, pracovný čas, výmera dovolenky a dĺžka výpovednej doby sú dohodnuté v podnikovej kolektívnej zmluve, a to bez akéhokoľvek bližšieho odkazu na jej ustanovenia upravujúce tú-ktorú pracovnú podmienku. Obdobne z pracovnej zmluvy zamestnanca T. W. správny súd zistil, že je v nej uvedené, že výplatný termín a dĺžka výpovednej doby sú dojednané v kolektívnej zmluve, opäť bez akéhokoľvek bližšieho odkazu na jej ustanovenie upravujúce uvedené ďalšie pracovné podmienky. Tieto skutkové zistenia nijakým spôsobom nenamieta žalobca ani v správnej žalobe, namieta len z nich vyvedené právne závery žalovaným v protokole (teda, že žalobca porušil povinnosť podľa § 43 ods. 2 Zákonníka práce), na základe ktorých uložil žalobcovi opatrenia § 12 ods. 2 písm. b) zákona o inšpekcii práce. Žalobca má totiž za to, že predmetné pracovné zmluvy obsahujú všetky náležitosti podľa § 43 ods. 2 Zákonníka práce, keďže v časti dotknutých ďalších pracovných podmienok podľa § 43 ods. 3 vety prvej Zákonníka práce odkazujú na kolektívnu zmluvu.

50. Z ustanovenia § 43 ods. 3 vety prvej Zákonníka práce explicitne vyplýva, že ak sú pracovné podmienky podľa § 43 ods. 1 písm. d) a ďalšie pracovné podmienky podľa § 43 ods. 2 Zákonníka práce dojednané v kolektívnej zmluve, stačí v pracovnej zmluve vo vzťahu k týmto pracovným podmienkam uviesť odkaz na ustanovenia kolektívnej zmluvy (inak stačí uviesť odkaz na príslušné ustanovenia Zákonníka práce) a v takomto prípade bude pracovná zmluva obsahovať (formou tohto odkazu) aj úpravu pracovných podmienok podľa § 43 ods. 1 písm. d) a ods. 2 Zákonníka práce a povinnosť zamestnávateľa ustanovená v § 43 ods. 1 a ods. 2 Zákonníka práce bude splnená.

51. Správny súd poukazuje na to, že ustanovenie § 43 ods. 3 veta prvá Zákonníka práce jednoznačne ustanovuje, že ak sú pracovné podmienky podľa § 43 ods. 1 písm. d) a ods. 2 Zákonníka práce (resp. ktorákoľvek z týchto pracovných podmienok) dohodnuté v kolektívnej zmluve, musí byť v pracovnej zmluve uvedený odkaz na ustanovenia kolektívnej zmluvy. Teda, zo samotného jazykového výkladu príslušnej časti uvedeného ustanovenia § 43 ods. 3 vety prvej Zákonníka práce vyplýva, že pracovná zmluva musí vo vzťahu k príslušným pracovným podmienkam odkazovať nie na kolektívnu zmluvu (ako celok, bez bližšieho odkazu na jej konkrétne ustanovenia), ale na ustanovenia kolektívnej zmluvy. Tento jazykový výklad nie je samoučelný, ale zodpovedá aj ochranej funkcii pracovného práva ako samostatného odvetvia právneho poriadku, prejavujúcej sa v poskytovaní ochrany zamestnancom ako sociálne a ekonomicky slabšej strane pracovnoprávných vzťahov (zakladaných primárne práve pracovnou zmluvou - § 42 Zákonníka práce). Práve z hľadiska ochrany a právnej istoty zamestnancov vyžaduje Zákonník práce v § 43 ods. 3 vete prvej, aby zamestnávateľ v pracovnej zmluve uviedol odkaz na ustanovenia kolektívnej zmluvy, nie len kolektívnu zmluvu bez bližšieho odkazu na jej príslušné časti, v ktorých sú jednotlivé pracovné podmienky dohodnuté. Uvedením odkazu na konkrétne ustanovenia kolektívnej zmluvy je pre zamestnanca ľahko a bez akýchkoľvek pochybností zistiteľné, aký je obsah dojednaní ďalších pracovných podmienok zakladaného, resp. založeného pracovného pomeru. Teda, uvedenie odkazu na (konkrétne) ustanovenia kolektívnej zmluvy, nie len kolektívnu zmluvu ako takú, prispieva k ochrane a právnej istote zamestnanca.

52. Podporne možno poukázať aj na to, že taký výklad § 43 ods. 3 vety prvej Zákonníka práce, podľa ktorého musí byť v pracovnej zmluve vo vzťahu k pracovným podmienkam vymedzeným v § 43 ods. 1 písm. d) a ods. 2 Zákonníka práce, ak tieto nie sú dojednané priamo v pracovnej zmluve, uvedený

odkaz na konkrétne príslušné ustanovenia kolektívnej zmluvy a nie len na kolektívnu zmluvu ako takú (bez bližšej konkretizácie jej dotknutých častí upravujúcich tú-ktorú pracovnú podmienku), vyplýva aj z komentárovej literatúry. V komentári EUROKÓDEX k § 43 Zákonníka práce, prístupnom v právnom informačnom systéme EPI, ktorého autorom je významná predstaviteľka vedy pracovného práva - prof. P. Y., táto výslovne uvádza, že „Okrem podstatných obsahových náležitostí je zamestnávateľ povinný uviesť ďalšie pracovné podmienky, a to výplatný termín, pracovný čas, výmeru dovolenky a dĺžku výpovednej doby. Ak sú tieto podmienky uvedené v kolektívnej zmluve, stačí v pracovnej zmluve uviesť odkaz na príslušné ustanovenie kolektívnej zmluvy.“ Ďalej napr. aj v Komentári k Zákonníku práce, vydanom autormi Friedmannová, D., Masár, B., Matejka, O. a Tkáč, V., z vydavateľstva Wolters Kluwer z roku 2014, sa vo vzťahu k § 43 ods. 3 vete prvej Zákonníka práce (v nadväznosti na § 42 ods. 1 písm. d/ Zákonníka práce, avšak rovnako to platí aj v nadväznosti na § 42 ods. 2 Zákonníka práce) výslovne uvádza, že ak predmetnú pracovnú náležitosť upravuje kolektívna zmluva, „v takom prípade je potrebné v pracovnej zmluve uviesť odkaz na konkrétne ustanovenie kolektívnej zmluvy“.

53. Teda, aj doktrína pracovného práva jednotne vykladá ustanovenie § 43 ods. 3 vetu prvú Zákonníka práce tak, že ak pracovné podmienky vymedzené v § 43 ods. 1 písm. d) alebo ods. 2 Zákonníka práce sú dohodnuté v kolektívnej zmluve, je povinnosť zamestnávateľa spočívajúca v ich dohodnutí so zamestnancom v pracovnej zmluve splnená len vtedy, ak pracovná zmluva odkazuje vo vzťahu k tejto pracovnej podmienke na konkrétne, príslušné ustanovenie kolektívnej zmluvy.

54. Keďže v prejednávanej veci pracovné zmluvy zamestnancov P. Q., D. M. a J. S. vo vzťahu k ďalším pracovným podmienkam ustanoveným v § 43 ods. 2 Zákonníka práce, a to výplatným termínom, pracovnému času, výmere dovolenky a dĺžky výpovednej doby a pracovná zmluva zamestnanca T. W. vo vzťahu k ďalším procesným podmienkam, a to výplatným termínom a dĺžke výpovednej doby, neobsahovali odkaz na konkrétne ustanovenie kolektívnej zmluvy (ale len kolektívnu zmluvu ako takú, bez akéhokoľvek bližšieho odkazu), nebola splnená podmienka podľa § 43 ods. 3 vety prvej Zákonníka práce, za splnenia ktorých nemusí zamestnávateľ v pracovnej zmluve uviesť aj dohodu na ďalších pracovných podmienkach, vymedzených v § 43 ods. 2 Zákonníka práce. Keďže táto podmienka nebola v prejednávanej veci splnená, bolo povinnosťou zamestnávateľa, ustanovenou v § 43 ods. 2 Zákonníka práce, všetky tam uvedené ďalšie pracovné podmienky uviesť v plnom rozsahu priamo v pracovnej zmluve. Túto povinnosť žalobca v predmetných kontrolovaných pracovných zmluvách, v rozsahu uvedenom v protokole v znení dodatku nesplnil, a preto žalovaný (inšpektormi práce) vec správne právne posúdil, keď konštatoval, že žalobca v daných prípadoch porušil zákonnú povinnosť ustanovenú v § 43 ods. 2 Zákonníka práce. Právne posúdenie zistených skutočností žalovaným zodpovedalo nielen jazykovému a teleologickému výkladu § 43 ods. 3 vety prvej Zákonníka práce, ale aj široko akceptovanému doktrínálnemu výkladu.

55. Tvrdenia uvádzané žalobcom o tom, že predmetná kolektívna zmluva je všetkým zamestnancom prístupná k nahliadnutiu, a že zodpovedný zamestnanec žalobcu je zamestnancom v prípade potreby zodpovedania akýchkoľvek otázok týkajúcich sa obsahu kolektívnej zmluvy, sú bez akejkoľvek právnej relevancie v zmysle § 43 ods. 3 vety prvej Zákonníka práce. Právne relevantnou je v tomto smere výlučne tá skutočnosť, či žalobca ako kontrolovaný zamestnávateľ buď priamo v pracovných zmluvách dojednal obsah ďalších pracovných podmienok vymedzených v § 43 ods. 2 Zákonníka práce alebo či vo vzťahu k nim odkázal na konkrétne príslušné ustanovenia kolektívnej zmluvy (nie kolektívnu zmluvu ako takú bez akejkoľvek bližšej konkretizácie).

56. Keďže žalovaný dospel v protokole o výsledku inšpekcie práce v znení dodatku k správne právne záveru o porušení uvedenej zákonnej povinnosti žalobcom, boli splnené všetky podmienky na to, aby žalobcovi v protokole podľa § 12 ods. 2 písm. b) v spojení s § 14 ods. 2 zákona o inšpekcii práce uložil opatrenie nariadiť odstránenie zistených nedostatkov, a tak autoritatívne zasiahol do právneho postavenia žalobcu.

57. Žalobný dôvod 3/ preto nie je dôvodný.

58. Posledný žalobný dôvod 4/ žalobca založil na tom, že v protokole uložené opatrenia nespĺňajú podľa neho požiadavku materiálnej vykonateľnosti, keďže z nich nie je zrejmé, aké konkrétne úkony od neho žalovaný požaduje vykonať.

59. Aj v súvislosti s vyporiadaním sa s týmto žalobným dôvodom je potrebné úvodom poukázať na súčasnú ustálenú súdnu prax NS SR ako kasačného súdu, ktorá je k uvedenej právnej otázke v posledných dvoch rokoch pomerne ustálená a jednotná (k tomu bližšie rozsudky NS SR v nasledujúcich dvoch bodoch). Správny súd nezistil pritom žiadny dôvod na to, aby sa od tejto judikatúry odchyľil.

60. Príkladmo možno odkázať na rozsudok NS SR sp. zn. 3SŽk/19/2018 z 20. marca 2019 vo veci FREMACH TRNAVA, s. r. o., podľa ktorého nemožno považovať za neurčité (a teda nepreskúmateľné) uloženie povinnosti kontrolovanému subjektu v protokole o výsledku inšpekcie práce podľa § 14 ods. 2 písm. b) zákona o inšpekcii práce prijať opatrenia na zabezpečenie toho, aby kontrolovaný subjekt do budúcnosti trvale dodržiaval konkrétne ustanovenia právnych predpisov.

61. Totožné právne závery konštatoval NS SR aj v rozsudku sp. zn. 10SŽk/19/2017 z 30. mája 2018 a následne ich zopakoval napr. aj v rozsudku sp. zn. 10SŽk/12/2019 z 29. apríla 2020 vo veci A. S., v ktorom konštatoval, že ak inšpektor práce v súlade s § 12 ods. 2 zákona o inšpekcii práce uloží v protokole o výsledku inšpekcie práce kontrolovanému subjektu (žalobcovi) povinnosť prijať opatrenia na odstránenie zistených porušení predpisov a záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv a ich príčin, nie je povinný ani oprávnený kontrolovanému subjektu v tomto protokole zároveň určiť konkrétny spôsob vykonania nápravy, ale len cieľ, t. j. konečný výsledok, ktorý sa má dosiahnuť.

62. V prejednávanej veci z protokolu o výsledku inšpekcie práce vyplýva, že žalovaný (inšpektormi práce, ktorí vykonávali u žalobcu inšpekciu) uložil žalobcovi podľa § 12 ods. 2 písm. b) zákona o inšpekcii práce opatrenie spočívajúce v nariadení odstránenia v bode 1. uvedených nedostatkov (t. j. porušenia povinnosti podľa § 43 ods. 2 Zákonníka práce v predmetných pracovných zmluvách) a ďalej podľa § 14 ods. 2 zákona o inšpekcii práce uložili žalobcovi ako kontrolovanému zamestnávateľovi povinnosť prijať opatrenia na odstránenie zistených porušení pracovnoprávných predpisov a ich príčin, uvedených v bode 1. protokolu a doručiť žalovanému správu o splnení opatrení na odstránenie zistených porušení predpisov a ich príčin a o odstránení nedostatkov v lehote 3 dní po uplynutí lehoty na ich odstránenie.

63. V prejednávanej veci žalovaný jasne opísal nedostatky zistené pri inšpekcii práce (ktorých zákonnosť preskúmal aj správny súd v rámci žalobného dôvodu 3/) a jasne špecifikoval v príslušnej časti protokolu o výsledku inšpekcie práce v čom konkrétne spočívalo zistené porušenie povinnosti žalobcu a toto odôvodnenie následne ešte bližšie konkretizoval v dodatku k protokolu o výsledku inšpekcie práce v reakcii na vyjadrenie žalobcu k protokolu. Preto ak s poukazom na jednoznačnú identifikáciu nedostatkov žalovaný v protokole uložil žalobcovi uvedené opatrenia, nemožno konštatovať ich neurčitost', nezrozumiteľnosť či nevykonateľnosť. Žalovaným v protokole uložené opatrenia žalobcovi podľa § 12 ods. 2 písm. b) a § 14 ods. 2 zákona o inšpekcii práce sú preto opatreniami, ktoré sú dostatočne určité a spĺňajú všetky požiadavky naň kladené tak, ako vyplývajú aj z už vyššie uvedenej judikatúry kasačného súdu. Z tejto (rozsudok NS SR sp. zn. 10SŽk/12/2019) súčasne vyplýva, že žalovaný nie je povinný žalobcovi ani uvádzať všetky do úvahy prichádzajúce alternatívy spôsobu odstránenia zistených nedostatkov, keďže ako vyplýva z uvedeného rozsudku, povinnosť žalovaného je splnená už tým, ak žalobcovi určí cieľ, ktorý sa má dosiahnuť (nie konkrétne opatrenia, ktorými sa tento cieľ má dosiahnuť, a už vôbec nie všetkých do úvahy prichádzajúcich alternatív týchto opatrení).

64. Čo sa týka odkazu žalobcu na uznesenie NS SR sp. zn. 8SŽo/19/2014 z 30. septembra 2015, k tomuto sa výslovne vyjadroval v súvislosti s tu riešenou právnou otázkou dostatočnej určitosti uloženého opatrenia samotný NS SR v už vyššie uvedenom neskoršom rozsudku sp. zn. 10SŽk/12/2019 z 29. apríla 2020, v ktorom k nemu uviedol, že toto sa týkalo (v zmysle jeho ratio decidendi, t. j. na akom dôvode je rozhodnutie založené - pozn. správneho súdu) otázky preskúmateľnosti protokolu žalovaného správnym súdom (a teda nie požiadaviek, za splnenia ktorých možno uložené opatrenia považovať za dostatočne určité - pozn. správneho súdu). Čo sa týka odkazu žalobcu na rozsudok prvoinštančného Krajského súdu v Žiline sp. zn. 21S/127/2013 zo 16. apríla 2014, správny súd k tomuto odkazuje v celom rozsahu na svoje závery už uvedené v bode 24.13. odôvodnenia tohto rozsudku, plne aplikovateľné aj v tomto prípade.

65. Ani posledný zo žalobcom uplatnených žalobných dôvodov, a to žalobný dôvod 4/, preto nie je dôvodný.

66. Keďže správny súd preskúmaním zákonnosti správnu žalobou napadnutého opatrenia zistil, že nie je naplnený žiadny dôvod na jeho zrušenie (§ 191 ods. 1 a contrario SSP), a to tak z tých, ktoré žalobca vymedzil ako žalobné dôvody v správnej žalobe, a ktorými je správny súd viazaný (§ 134 ods. 1 SSP), ako ani z tých, na ktoré správny súd prihliada ex offo (§ 134 ods. 2 písm. a/ a b/ v spojení s § 191 ods. 1 písm. a/ a b/ SSP), správny súd podľa § 190 SSP žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.

67. Správny súd následne podľa § 175 ods. 1 SSP rozhodoval v II. výroku o akcesorickom nároku na náhradu trov konania.

67.1. Hoci bol žalovaný vo veci v plnom rozsahu úspešný, správny súd nezistil dôvody, pre ktoré by bolo možné spravodlivo požadovať od žalobcu, aby žalovanému nahradil dôvodne vynaložené trovy konania (správny súd nezistil, že by zo strany žalobcu išlo napr. o šikanóznú žalobu a pod.). Správny súd preto podľa § 168 vety prvej SSP a contrario žalovanému nepriznal náhradu (dôvodne vynaložených) trov konania.

68. Správny súd toto rozhodnutie prijal v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti každému právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu je prípustná kasačná sťažnosť, ak zákon v § 439 ods. 2 a 3 SSP neustanovuje inak. Kasačnú sťažnosť môže podať účastník konania, ak bolo rozhodnuté v jeho neprospech v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia krajského súdu oprávnenému subjektu na jej podanie, okrem prípadov uvedených v § 145 ods. 2 SSP, kedy je lehota na podanie kasačnej sťažnosti 30 dní od doručenia rozhodnutia krajského súdu. Kasačná sťažnosť sa podáva na Krajskom súde v Nitre ako krajskom súde, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal. V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť i/ označenie napadnutého rozhodnutia, ii/ údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, iii/ opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (sťažnostné body), iv/ návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Ustanovenia o povinnom právnom zastúpení advokátom neplatia, ak má sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ak ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c/ a d/ a v prípade, ak je žalovaným Centrum právnej pomoci.